

JAARVERSLAG

2019

HEEMKUNDEKRING DE HEERLIJCKHEID
NISPEN

1. Voorwoord.

Het verenigingsjaar 2019 stond voor heemkundekring de Heerlijkheid Nispen voor een belangrijk deel in het teken van de herdenking van 75 jaar bevrijding. In samenwerking met andere Nispense organisaties leverde zij een bijdrage aan diverse activiteiten die in het kader van deze belangrijke historische gebeurtenis werden georganiseerd.

Hoewel de vereniging kan terugblikken op een jaar dat op een aantal terreinen succesvol is verlopen, mag men de ogen niet sluiten voor een aantal bedreigingen. Het ledenbestand vergrijsst en liep opnieuw terug in aantal. Datzelfde geldt voor de vrijwilligers die actief zijn voor de vereniging.

In onderstaand jaarverslag wordt een overzicht gegeven van deze en andere zaken die in de vereniging speelden.

2. Leden.

Het ledenaantal van heemkundekring de Heerlijkheid Nispen bedroeg in 2019 283 personen, waarvan 250 met een volledig lidmaatschap en 33 gezinsleden. Gedurende het verenigingsjaar overleden vier leden: de heer F. Bastiaensen, mevrouw M.A.C. Denissen-Dirven, mevrouw A. Hellemons-van Tilburg en de heer M.P.A. Uijtdewilligen. Het bestuur heeft namens de vereniging zijn medeleven betuigd aan de nabestaanden. Ook aan andere heugelijke of minder heugelijke gebeurtenissen betreffende de leden werd door het bestuur aandacht besteed. Drie leden zegden hun lidmaatschap op.

Het contributiebedrag voor een volledig lidmaatschap bedroeg in 2019 € 18 en voor een gezinslidmaatschap € 9. Van de mogelijkheid om de contributie per automatische incasso te voldoen werd door 226 leden gebruik gemaakt.

3. Bestuur.

Het bestuur van de vereniging was in 2019 als volgt samengesteld.

Voorzitter: René Leijdekkers.

Portefeuille: Algemene bestuurszaken, Eindredactie Nispens Heem Nieuws, Archeologie, landschap en monumenten, Deelnemersraad Stichting Dorpshuis Nisipa, Jeugdbeleid.

Vicevoorzitter: Toine Rens (tot 1 maart 2019).

Portefeuille: Verhuur en onderhoud materialen, Ledenactiviteiten, Jeugdbeleid.

Secretaris: Inge Aerden

Portefeuille: Correspondentie en verslaglegging, Contactpersoon werkgroep Interviews, Regiovergadering Brabants Heem, Cultuurnetwerk gemeente Roosendaal.

Penningmeester: Kees Schrauwen.

Portefeuille: Financiën, Ledenadministratie.

Lid: Loes Gommeren-van Eekelen

Portefeuille: Ledenactiviteiten, ErfgoedCentrum Nispen

Een aantal taken en portefeuilles werden door personen buiten het bestuur vervuld.

Contactpersoon werkgroep Redactie Jaarboek: Henk Baselier

Eindredactie Jaarboek: Marius Broos

Contactpersoon Beheerscommissie: Corné Uijtdewilligen

Redactie websites: Corné Uijtdewilligen
Beheer Brabant Cloud: Corné Uijtdewilligen
Naamgevingcommissie gemeente Roosendaal: Corné Uijtdewilligen

Het bestuur kwam in 2019 zes keer bijeen voor een bestuursvergadering. Tijdens de vergaderingen kwamen diverse onderwerpen betreffende het bestuur, de vereniging en heemkunde in het algemeen aan de orde. De bestuursvergaderingen vonden plaats bij de bestuursleden thuis.

Het bestuur was vertegenwoordigd bij vergaderingen van Brabants Heem en bijeenkomsten in het kader van de herdenking van 75 bevrijding van Nispen. Ook bezocht het bestuur een aantal representatieve bijeenkomsten.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 28 februari werd afscheid genomen van Toine Rens die zich niet herkiesbaar had gesteld voor een nieuwe bestuurstermijn. De voorzitter omschreef hem daarbij als een vriendelijke en toegankelijk persoon. In het bestuur was hij verantwoordelijk voor de organisatie van ledenactiviteiten en fotograaf bij die activiteiten. Als dank voor zijn inzet voor de vereniging ontving Toine een cadeaubon en een bos bloemen. Toine heeft toegezegd om beschikbaar te blijven voor het verlenen van hand- en spandiensten bij activiteiten van de heemkundekring.

4. Algemene Ledenvergadering.

Op 28 februari werd de Algemene Ledenvergadering gehouden in Dorpshuis Nisipa. De opkomst was met twaalf aanwezige leden en vijf bestuursleden erg laag. Na de opening van de vergadering door voorzitter René Leijdekkers kwam het vaststellen van de verslagen van de Algemene Ledenvergadering 2018 en het Jaarverslag 2018 aan de orde. Naar aanleiding van het jaarverslag werden twee opmerkingen gemaakt. Beide verslagen werden verder ongewijzigd vastgesteld. Penningmeester Kees Schrauwen nam het woord om de jaarcijfers over 2018 toe te lichten. Namens de commissie Rekening en Verantwoording deed Ad van Hees verslag van de kascontrole. Omdat de administratie in goede orde was aangetroffen, stelde hij voor om aan het bestuur decharge te verlenen. Richard Konings werd benoemd als lid van de Commissie Rekening en Verantwoording als vervanger van Ad van Hees die aftredend lid was. De voorgestelde begroting voor 2019 werd ongewijzigd vastgesteld. Na de pauze werd de vergadering vervolgd met de bestuursverkiezingen. Inge Aerden was aftredend bestuurslid en had zich herkiesbaar gesteld. Omdat er geen tegenkandidaten waren, werd zij bij acclamatie herkozen voor een nieuwe termijn. Toine Rens had besloten om zijn bestuurslidmaatschap per 1 maart te beëindigen. Voorzitter René Leijdekkers sprak in een korte toespraak zijn dank en waardering uit en overhandigde een attentie. Als laatste daad als bestuurslid presenteerde Toine Rens het activiteitenprogramma 2019. De mededeling van het bestuur dat er voornemens zijn om tot nauwere samenwerking te komen met de Roosendaalse en Wouwse heemkundekringen gaf aanleiding tot een constructieve discussie met de leden. Twee leden maakten gebruik van de rondvraag.

5. Huisvesting.

De diverse collecties van heemkundekring de Heerlijkheid Nispen werden zoveel mogelijk centraal bewaard in het ErfgoedCentrum Nispen, gevestigd Prins Bernhardstraat 2 in Nispen. De ruimte werd gehuurd van de Wit Gele Kruisvereniging Nispen. De centrale wachtruimte in het Wit Gele Kruisgebouw kon gebruikt worden als vergaderlocatie. Diverse spullen van de heemkundekring werden opgeslagen op de zolder van basisschool De Linde, gevestigd Dorpsstraat 71 Nispen.

Voor de opslag van tentoonstellingsmaterialen en enkele voorwerpen mocht de heemkundekring gebruik maken van de loods van de familie De Jong-Arnoe, gevestigd Dorpsstraat 2 Nispen.

Het secretariaat en verkooppunt waren gevestigd op Dorpsstraat 26 Nispen.

6. Informatisering.

6.1. Website en sociale media.

Allerhande nieuws en informatie over het Nispens erfgoed en onze kring was te vinden op de website van de vereniging. Daarnaast beheerde de heemkundekring subsites speciaal voor de jeugd en de canon van Nispen. Alle informatie over 75 jaar bevrijding was vanaf 14 juli te vinden op de speciale website Nispen Remembers.

De aandacht voor onze heemkundekring op de sociale media bedroeg 154 likes op Facebook en 123 volgers op Twitter. De filmpjes op het YouTube kanaal werden 279 keer bekeken.

6.2. Digitale ontsluiting collecties.

Ook in 2019 was heemkundekring de Heerlijkheid Nispen deelnemer aan Brabant Cloud. Ondanks de kosten vindt het bestuur het van groot belang dat de collecties digitaal ontsloten kunnen worden voor een groot publiek. Het aantal afbeeldingen op de Beeldbank Nispen steeg van 6.614 naar 6.790. Het betreft niet alleen foto's, (ansicht)kaarten en tekeningen, maar ook de verzameling affiches die begin 2019 in haar geheel werd gefotografeerd. Tevens is op een tweetal items na de volledige collectie voorwerpen te zien via de website Brabants Erfgoed.

7. Werkgroepen.

7.1 Werkgroep Redactie Jaarboek.

De volgende personen maakten in 2019 deel uit van de werkgroep Redactie Jaarboek: Henk Baselier (redactiesecretaris), Marius Broos (eindredacteur), Madeleine Dekkers-Schepers, en Corrie Verbraak-van Haperen. De werkgroep droeg zorg voor het verschijnen van het jaarboek van onze vereniging. De redactieleden vergaderden in 2019 vier keer. De redactievergaderingen vonden plaats in het ErfgoedCentrum Nispen. De redactiesecretaris stuurde de verslagen van de redactievergaderingen door aan het bestuur.

7.2 Beheerscommissie ErfgoedCentrum Nispen.

De Beheerscommissie werd in 2019 gevormd door Henk Baselier en Corné Uijtwilligen. De commissie droeg zorg voor de verwerving, beschrijving en het beheer van de collecties van het ErfgoedCentrum Nispen. De commissie voorzag het bestuur regelmatig van geactualiseerde overzichten en voorstellen met betrekking tot het beheer van de collecties. In 2019 waren er twee inloopochtenden waarop het ErfgoedCentrum Nispen vrij toegankelijk was voor het publiek. Ook was het mogelijk om het ErfgoedCentrum op afspraak te bezoeken, waarvan geen gebruik werd gemaakt.

De collecties werden in 2019 uitgebreid met enkele schenkingen, waarvoor wij de schenkers zeer erkentelijk zijn. Een bijzondere schenking betrof een aquarel uit 1915 van een verdwenen pand aan de Bergsebaan. Uit nader onderzoek is naar voren gekomen dat het schilderstuk gemaakt is door Johan Willem Nicolaas Le Heux (* Deventer 1880 - + Ginneken 1952) die als officier van de landmacht tijdens de Eerste Wereldoorlog gemobiliseerd was

aan de grens. Behalve militair was Willem Le Heux ook wiskundige en als zodanig hoogleraar aan de KMA in Breda. Daarnaast was hij actief als beeldend kunstenaar. Onder de naam David Tomkins schreef hij boeken voor kinderen en volwassenen die hij zelf van illustraties voorzag. Ook verzorgde hij illustraties voor boeken van andere schrijvers. We mogen dus spreken van een bijzondere aanwinst voor onze collecties.

De aantallen beschreven items bedroegen per 31 december 2018:

- Topografisch Historische Atlas:	
- Ansichten	130
- Foto's	5.697
- Kaarten	73
- Tekeningen	49
- Dia's	600
- Affiches	269
Totaal	6.818
- Bidprentjes	1.478
- Boeken- en tijdschrifttitels	356
- Voorwerpen	327
- Video- en filmopnamen	
- films	2
- videobanden	15
- DVD's	41
Totaal	58
- Geluidsopnamen	19
- Trefwoorden documentatie	87
- Inventarisnummers	
overig verzameld archiefmateriaal	0034

7.3 Werkgroep Interviews.

In 2019 zijn er geen interviews afgenomen.

8. Activiteiten en evenementen.

8.1. Winterwandeltocht.

De traditionele wandeltocht op de eerste zondag na carnaval vond plaats op 10 maart. Ondanks de zware storm besloot de organisatie om de activiteit toch door te laten gaan. Er meldden zich dertien deelnemers die er niet tegenop zagen om de weersomstandigheden te trotseren. De route die door de dorpskern, Kozijnenstraat en Bergsebaan naar het buitengebied ten noorden en westen van Nispen leidde was langer dan gebruikelijk, maar de wandelaars konden ervoor kiezen om een stuk af te snijden. Bij de boerderij van de heer Van Wesel was een rustpunt ingericht waar men kon genieten van een kopje koffie. Ondertussen

werden de belevenissen van onderweg uitgewisseld. Ook was er gelegenheid tot bezichtiging van deze wederopbouwboerderij die nog grotendeels in originele staat verkeert. Terug in Nispen wachtte bij café Tivoli voor alle deelnemers nog een heerlijke kom soep.

8.2. Inloopochtenden ErfgoedCentrum Nispen.

Ook in 2019 waren er weer twee inloopochtenden in het ErfgoedCentrum Nispen. Zij vonden plaats op 6 april en 5 oktober. Tussen 10.00 uur en 12.00 uur konden belangstellenden er terecht voor het raadplegen van de collecties, het stellen van vragen, of een gezellig praatje onder het genot van een bakje koffie.

8.3. Ledenuitstap naar Brugge.

Op zondag 2 juni stond de ledenuitstap naar Brugge op het programma. Vanwege de volle evenementenkalender in Nispen en de volle agenda bij een aantal vaste deelnemers, wordt het steeds moeilijker om een geschikte dag te vinden voor de jaarlijkse excursie. Ondanks het verschuiven van de aanvankelijke datum was het aantal deelnemers met 28 personen lager dan gewoonlijk.

De reis richting de hoofdstad van West-Vlaanderen verliep voorspoedig, zodat de groep stipt op tijd arriveerde bij het aan het Minnewater gelegen restaurant Maximiliaan van Oostenrijk waar een kopje koffie met een koffiekoek stond te wachten. Onder leiding van twee uitstekende gidsen werd vervolgens een stadwandeling gemaakt langs alle hoogtepunten die het historische stadscentrum van Brugge te bieden heeft. En we waren bepaald niet de enige toeristen die op deze zonovergoten dag aanwezig waren in de stad. Na twee uur site seeing werd ontmoeten de 'snelle' en 'langzame' groep elkaar weer op de Markt. Restaurant Sint Joris serveerde een uitstekend verzorgde lunch die bestond uit een kop soep, diverse soorten brood en beleg en rauwkostgroenten.

Enkele dagen voor vertrek had de organisatie bericht gekregen dat de geplande rondvaart op de Brugse reien niet door kon gaan. Gezien het feit dat de temperatuur ondertussen tot (bijna) tropische waarde was gestegen en het razend tempo waarin de bootjes door de grachten werden gejaagd, hoefde men hier achteraf bezien niet om te treuren. Vooral ook omdat er een uitstekend alternatief was gevonden in een bezoek aan het Historium. Op de plaats van de verdwenen Waterhalle, een middeleeuwse overdekte haven van bijna een voetbalveld groot, is recent een 'experience' geopend. In de 7 historische themakamers waant de bezoeker zich door middel van beeld, geluid, decor en virtual reality in het Brugge van de 15e eeuw toen de stad haar Gouden Eeuw beleefde.

Nadat iedereen nog de mogelijkheid had gekregen om een verfrissing te gebruiken op een van de vele terrassen, werd de terugreis naar Nispen aanvaard. De chauffeur wist de vele files op het einde van het Hemelvaartsweekend handig te omzeilen, zodat we met slechts met een kwartier vertraging terug thuis waren.

8.4. Deelname aan de Nispense Braderie.

Op zondag, 25 augustus was ook onze vereniging weer present met een kraam op de Nispense braderie. Het was zonnig en tropisch warm. Mede daardoor was het niet echt druk in de Dorpsstraat en op het Kerkplein om de opgestelde kramen te bezoeken. Ondanks het gering aantal bezoekers, mochten wij de gehele dag door toch weer een aantal mensen ontvangen. De een kwam voor een praatje, de ander was op zoek naar een ouder jaarboek en weer een ander besloot om zijn of haar slag te slaan door boekwerken voor een gereduceerde prijs aan te schaffen. Zo hebben we toch weer wat extra inkomsten binnengehaald en plaats gemaakt in onze ruimtes.

8.6. Expositie in het kader van Open Monumentendag 'Plekken van Plezier'.

De jaarlijkse Open Monumentendag werd gehouden op 14 en 15 september. Vanwege het thema 'Plekken van Plezier' was in het barretje van Zaal Verhoeven een kleine expositie ingericht over 50 jaar People Relax, 95 jaar harmonie St Caecilia en 100 jaar toneelvereniging Onderling Kunstgenot. De expositie bestond uit foto's, affiches en voorwerpen uit de eigen collectie van de heemkundekring, aangevuld met affiches en plakboeken uit het archief van Sociëteit People Relax. Dit alles gaf een beeld van deze drie jubilerende organisaties die hun thuisbasis hebben of hadden in Zaal Verhoeven. Bij menig een van de 168 bezoekers maakte de tentoonstelling mooie herinneringen los. Ook de H. Maria Hemelvaartkerk was opengesteld. Hier was behalve de expositie Nispen Inspireert! ook een informatiepaneel ingericht over de geschiedenis van de kerk.

8.7. Verhalenroute 'Nispen Remembers'.

Vanwege de herdenking van 75 bevrijding ontwikkelde heemkundekring de Heerlijkheid Nispen de interactieve verhalenroute 'Nispen Remembers'. Op twintig plaatsen in en rond Nispen werden borden geplaatst met een informatieve tekst en een afbeelding. Via de QR code konden met een smartphone ooggetuigenverslagen worden beluisterd van de oorlogsgebeurtenissen die met de betreffende plek verband houden. Een gratis flyer met informatie en plattegronden werd huis aan huis verspreid in de dorpskern van Nispen en was ook te downloaden via de speciale website nispenremembers.heemkundenispen.nl of verkrijgbaar bij dorpshuis Nisipa en verscheidene winkels en horecagelegenheden. Tevens was er een promotiefilmpje gemaakt dat te vinden was op de Facebookpagina van onze heemkundekring.

De opening van de verhalenroute vond plaats op zaterdag 14 september bij bord nummer 1 in de voortuin van woon-zorgcentrum De Pastorie op het Kerkplein. Door voorzitter René Leijdekkers van onze kring werd een korte inleiding gehouden. Daarna vertelde Corné Uijtdewilligen een en ander over de achtergrond en opzet van de verhalenroute. Vervolgens was het de beurt aan Wim van de Sanden. Hij was gevraagd om het eerste bordje te onthullen omdat zijn moeder, wijlen Marie van de Sanden-Konings, een van de Nispenaren is van wie meerdere getuigenissen zijn opgenomen in de route door middel van geluidsfragmenten. Wim gaf aan dat zijn moeder het zeker op prijs gesteld zou hebben dat zij op deze manier een bijdrage kon leveren aan de geschiedschrijving van Nispen. Met het weghalen van een doek werd het eerste bord zichtbaar dat als onderwerp de mobilisatie heeft. Uiteraard werd ook de QR-code gescand om het bijbehorende geluidsfragment te beluisteren. Eind 2019 besloot het bestuur om de verhalenroute te verlengen tot in het voorjaar van 2020.

De tekst- en beeldselectie voor de borden werd verzorgd door Corné Uijtdewilligen. De borden en folders werden gemaakt door P. de Rooij Print en Belettering uit Nispen. Richard Konings, René Leijdekkers en Toon van Wesel namen het plaatsen van de borden voor hun rekening. De heemkundekring bedankt alle eigenaren voor hun toestemming om de borden te mogen plaatsen.

8.8. Belevingstour 'Battle Field Nispen'.

De belevingstour Battle Field Nispen die op zondag 20 oktober werd georganiseerd trok veel belangstelling. Zeker zestig personen waren naar dorpshuis Nisipa gekomen om te luisteren naar lezing van Robert Catsburg en vervolgens een wandeling te maken in en rond Nispen. Op de activiteit waren behalve Nispenaren ook veel geïnteresseerden, waaronder een flink aantal jongeren, uit Roosendaal of elders uit de regio afgekomen. Ook burgemeester Han

van Midden gaf acte de presence om de nodige historische feiten over de bevrijdingsgevechten in zijn gemeente te vernemen en - zo werd later duidelijk - twee onderscheidingen uit te reiken.

Robert Catsburg is een kenner van de militaire geschiedenis van de Canadese geallieerden in de Vlaams-Nederlandse delta. Verschillende onderdelen van het Canadese leger waren zeer actief betrokken bij de bevrijding van onze zuiderburen, het westelijk deel van de huidige gemeente Roosendaal en de Brabantse Wal. Hoewel het dorp Nispen is bevrijd door de Britse Polar Bears, blijkt uit publicaties van de laatste jaren dat de Canadezen nadrukkelijk actief zijn geweest in het buitengebied van Nispen. Dit betreft dan ter hoogte van Hopmeer, Eerenburg en de Brembos. Door wat de heer Catsburg hierover wist te vertellen in zijn beschrijving van de Operation Suitcase, is dit beeld alleen nog maar meer bevestigd.

Na de lezing was het tijd om naar buiten te gaan om 'in het veld' verder stil te staan de bevrijdingsgevechten. Ook burgemeester Van Midden liep een deel van de tocht mee. Via het Kerkplein trokken we eerst naar het Sprengepad om van Henk Baselier uitleg te krijgen over de granaatinslag op 27 oktober 1944 die vier dorpsbewoners het leven kostte. Veel aanwezigen maakten, ondanks de nabijheid van een bijenzwerm, van de gelegenheid gebruik om de kelder in de kerk met eigen ogen te bekijken. Deze ruimte was tijdens de gevechten een schuilplaats voor zo'n vijftig inwoners.

Bij de Honingbossenweg werd daarna ingegaan op de Engelse bevrijders. Ook werd het geluidsfragment aldaar van de interactieve verhalenroute beluisterd. Via de Hollandsdiepstraat en de Maststraat ging het verder richting Eerenburg waarbij de deelnemers onderweg regelmatig werden bijgepraat door de heer Catsburg over de vuurgevechten die in dat gebied tussen de Duitsers en Canadezen plaatsvonden. Op de hoek van Eerenburg-Bergsebaan werd geluisterd naar het verhaal over het neergestorte vliegtuig in dit gebied in 1944. Via de Bergsebaan keerde het gezelschap terug naar het dorpshuis waar onder het genot van een drankje nog kon worden nagepraat over alle ervaringen deze middag.

Uit reacties van de aanwezigen viel op te maken dat iedereen goed te spreken was over deze leerzame en - door de wandeling en het mooie weer - ook onderhoudende en aangename activiteit.

8.9. Presentatie jaarboek 2018.

Op 7 november vond tijdens een goedbezochte bijeenkomst in Dorpshuis Nisipa de presentatie plaats van het jaarboek nummer 27 van onze vereniging. Na een woord van welkom aan alle aanwezigen en enkele mededelingen door voorzitter René Leijdekkers, gaf Henk Baselier namens de redactie een toelichting op het jaarboek. Omdat er in het jaarboek veel aandacht is voor 75 jaar bevrijding, las Henk een verhaal voor waarin goed tot uitdrukking kwam wat voor leed de oorlogshandelingen met zich meebrachten. En hoe ook (onschuldige) burgers hiervan het slachtoffer werden. Het eerste exemplaar werd uitgereikt aan Nispenaar Frank Matthijssen. Als fanatiek hardloper was hij samen met zijn vrouw Anny, van wie een zusje en een broertje om het leven kwamen tijdens de bevrijding van Nispen, initiatiefnemer van de estafettetocht 'Lopen in Vrijheid', waarbij een groep van veertig Nispense atleten en begeleiders eind oktober de fakkel met het bevrijdingsvuur van Arromanches-les-Bains naar Nispen bracht.

8.10. Lezing 'Tussen vrijheid en vrede' door Jan van Oudheusden.

Aansluitend op de presentatie van het jaarboek verzorgde dr. Jan van Oudheusden een lezing over de periode september 1944 - voorjaar 1945. Volgens deze gerenommeerde provinciaal historicus is het beeld van die laatste oorlogsmaanden in de loop der tijd bij het 'grote publiek' – vanuit een Randstedelijk perspectief – steeds meer beperkt tot de Slag om Arnhem en de Hongerwinter. Zo was tot voor kort de Slag om de Schelde – de grootste militaire operatie uitgevoerd op Nederlands grondgebied en van cruciaal belang voor de geallieerde opmars – in de woorden van Van Oudheusden “het best bewaarde geheim van de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog”. In het eerste deel van de lezing werd uitgebreid ingegaan op de bevrijding van Zeeland, Noord-Brabant en Limburg door de Canadese, Britse, Amerikaanse en Poolse strijdkrachten. Een kaartje met de frontlijn 90 dagen na D-Day en de geringe verschuiving in de drie maanden daarna vatte in één beeld samen hoe hevig de tegenstand van het gehegroepeerde Duitse leger was geweest. Geen vlotte bevrijding zoals op Dolle Dinsdag 5 september nog werd verwacht, maar een hevige strijd die verwoesting en menselijk leed met zich bracht.

Na de pauze ging de spreker in op de situatie in bevrijd gebied waar de bevolking ondervond dat de levensomstandigheden na de Duitse bezetting niet onmiddellijk verbeterden. Er was gebrek aan voedsel, kleding en schoeisel. Er waren nauwelijks bouwmaterialen om gebouwen, wegen en bruggen te herstellen. Reizen, postverkeer en telefonie waren aan beperkingen gebonden. Het gedrag van de als helden ontvangen bevrijders gaf soms aanleiding tot ergernis, doordat zij zich schuldig maakten aan vernieling, diefstal en de meisjes versierden. Vanwege de tijd kon Van Oudheusden niet uitgebreid ingaan op zaken als het herstel van het binnenlands bestuur, de internering en berechting van collaborateurs en de terugkeer van de gevangenen uit de Duitse concentratiekampen.

Uit de reacties tijdens de pauze en na afloop bleek dat de spreker de ongeveer veertig aanwezige toehoorders van begin tot eind had weten te boeien. De heemkundekring kan dan ook terugkijken op een geslaagde activiteit.

8.11. Deelname aan de regionale heemkundequiz.

Traditioneel wordt in de maand november de jaarlijkse regionale heemkundequiz gehouden. Dit keer was de organisatie in handen van de heemkundekring van Fijnaart en Heijningen. Op 23 november streden 21 teams bestaande uit acht personen in gemeenschapshuis De Parel om de prijzen. Het team van onze kring werd gevormd door Inge Aerden, Madeleine Dekkers-Schepers, Ad van Hees, Richard Konings, René Leijdekkers, Corné Uijtdewilligen, Corrie Verbraak-van Haperen en Toon van Wesel.

Al snel nadat de laatste vraag gesteld was, kon de einduitslag bekend worden gemaakt. De Vierschaer uit Wouw maakte de favorietenrol wederom waar en mocht de wisseltrofee mee naar huis nemen. Klundert eindigde op de tweede plaats en Etten-Leur als derde. Nispen eindigde net buiten het podium op plaats vier. Toch keken de teamleden tevreden terug op een moeilijke, maar wederom gezellige quiz.

9. Publicaties.

9.1. Jaarboek.

In het jaarboek 2019 was een artikel opgenomen van Inge Aerden dat gewijd is aan de aan de route die de Britse bevrijders 75 jaar geleden aflegden van Normandië naar Nispen. Huub Klaassen probeerde in zijn artikel antwoord te vinden op de vraag of de koorbank uit de oude Nispense kerk bij het hoofdaltaar heeft gestaan, of diende als afsluiting van een zijaltaar.

Marius Broos schreef een bijdrage over de voormalige textielfabriek DELANA waar ook heel wat Nispense meisjes en vrouwen werkzaam waren. De kroniek van Nispen 1918, met daarin veel feiten over het laatste jaar van de Eerste Wereldoorlog, werd samengesteld door Loes Gommeren-van Eekelen. Een uitgebreid overzicht van alle nieuwsfeiten is door Corrie Verbraak-van Haperen bijeengebracht in de kroniek van Nispen 2018. Ook het jaarverslag 2018 van heemkundekring de Heerlijkheid Nispen was opgenomen in het jaarboek. Het jaarboek had een omvang van 136 pagina's en was rijk voorzien van kleurenafbeeldingen. De oplage bedroeg 300 exemplaren. Marius Broos was verantwoordelijk voor de opmaak en beeldredactie. Het druk- en bindwerk werd verzorgd door drukkerij Altorffer Roosendaal.

9.2. Nispens Heem Nieuws.

De nieuwsbrief Nispens Heem Nieuws verscheen in 2019 drie keer. De samenstelling werd verzorgd door René Leijdekkers (eindredactie) en Inge Aerden. De dalende trend van het aantal geprinte exemplaren daalde licht naar 96. Ruim 200 leden en relaties ontvingen een digitale versie per e-mail. Het printwerk werd verzorgd door Prima Print Essen.

10. Diverse.

10.1. Rabo ClubSupport.

Onze kring had zich aangemeld voor Rabo ClubSupport, voorheen Rabobank Clubkas Campagne. Via dit initiatief biedt de bank aan haar leden gelegenheid om het lokale verenigingsleven financieel te ondersteunen door middel van een stemming. Elke stem vertegenwoordigt een geldwaarde. Voorafgaande aan de stemperiode die liep van 27 september tot 7 oktober werd door de bestuursleden in de dorpskern van Nispen huis aan huis een flyer verspreid. Het resultaat was bovenverwachting goed. Op woensdagavond 16 oktober mocht penningmeester Kees Schrauwen een cheque in ontvangst nemen ten bedrage van € 577. Marion de Bruin, medewerkster van de Rabobank, was speciaal hiervoor naar het ErfgoedCentrum gekomen. Zij toonde zich zeer geïnteresseerd in de heemkundekring en was vol lof over de activiteiten.

10.2. Koninklijke onderscheidingen voor de voorzitter en de secretaris.

Tijdens de activiteit 'Battle Field Nispen' op 20 oktober werden zowel onze voorzitter René Leijdekkers als secretaris Inge Aerden benoemd tot lid in de orde van Oranje-Nassau. De versierselen die behoren bij deze Koninklijke onderscheiding werden uitgereikt door burgemeester Van Midden van de gemeente Roosendaal.

Na de lezing van Robert Catsburg nam oud-bestuurslid Toine Rens het woord en gaf aan dat hij er waarde aan hechtte om enkele vrijwilligers in het zonnetje te laten zetten. Toen familieleden van de voorzitter en secretaris binnenkwamen en de burgemeester zijn ambtsketting omdeed werd het wel duidelijk wat er zou gaan gebeuren. Burgemeester Van Midden ging in op de vele verdiensten van zowel Inge als René gedurende gedurende vele jaren voor onze vereniging maar ook hun vrijwilligerswerkzaamheden op andere gebieden in Nispen en binnen de gemeente Roosendaal. Daarom vond hij prettig om bekend te maken dat beide personen door de Koning tot lid in de orde van Oranje-Nassau waren benoemd. Het was voor Han van Midden de eerste keer in zijn ambt als burgemeester om inwoners een onderscheiding uit te reiken en op te spelden. Met applaus van de vele aanwezigen en het uitbrengen van een toast werd de huldiging bezegeld.

Na de felicitaties aan de gedecoreerden werd het programma van 'Battle Field Nispen' voortgezet met de wandeling door Nispen. Bij terugkomst in dorps huis Nisipa werd onder het genot van een drankje met de voorzitter en secretaris nog nageborreld over deze mooie blijk van waardering.

10.3. Kerstattentie vrijwilligers.

Ook in 2019 ontvingen de vrijwilligers die zich structureel inzetten voor onze vereniging een kerstattentie in de vorm van een kerststol en -kaart. Dit leverde wederom dankbare reacties op. De kerstkaart werd ontworpen door Inge Aerden. René Leijdekkers en Kees Schrauwen verzorgden de kerststollen en de bezorging bij de vrijwilligers.

Dit verslag is vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering op donderdag 20 februari 2020.

Het bestuur van heemkundekring de Heerlijkheid Nispen

Namens deze,

M.A.M. Leijdekkers, voorzitter

I.E.C.M. Aerden, secretaris